T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/500
KARAR NO : 2025/699
KARAR TR : 24/11/2025

ÖZET: Perakende satışlarda haksız fiyat artışı yapıldığı gerekçesiyle 6585 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmelik hükümleri uyarınca verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı : H. Ç. H.
Davalı : Ticaret Bakanlığı
Vekili : Av. S. B.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı tarafından, internet ortamında satışa sunduğu bazı ürünlerde 06/02/2023 tarihinde meydana gelen deprem felaketi sonrasında haksız fiyat artışı yapıldığından bahisle, Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu'nun 07/02/2023 tarih ve 2023/1 sayılı kararına istinaden 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 18. maddesinin 1. fıkrasının (k) bendi ile 4. fıkrası ve Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu Yönetmeliği'nin 15/5. maddesi uyarınca 165.644 TL idari para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün 15/06/2023 tarih ve E-00086405404 sayılı işleminin iptali istemiyle adli yargı yerinde itiraz başvurusunda bulunulmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Bucak Sulh Ceza Hakimliği 27/11/2024 tarih ve D.İş.2024/1742 sayılı kararı** ile, davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... İtiraz dilekçesi, kabahat dosyası, itiraza konu idari para cezasına ilişkin tüm bilgi ve belgeler ile dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; Başvuran hakkında Ticaret Bakanlığı, İç Ticaret Genel Müdürlüğü tarafından E-4771 8051-449-00086405404 sayılı yazısı ile 6585 Sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 18. maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi ile dördüncü fıkraları ve EK 1. maddesi gereğince idari para cezası düzenlendiği, Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu Yönetmeliği'nde, 640 Sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamede itiraz mercii ve görev ile ilgili herhangi bir ibare yer almadığı, 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 55. maddesinde kurul halinde verilen kararlara karşı 'idari yaptırım kararlarına karşı yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurul kararlarına karşı açılan her türlü dava öncelikli işlerden sayılır. Kurul kararlarına karşı yargı yoluna başvurulması, kararların uygulanmasını ve idari para cezalarının takip ve tahsilini durdurmaz.' hükmü bulunduğu, bu çerçevede para cezalarına karşı açılacak davalarda idari yargı mercileri görevli olduğundan görev yönünden reddine yönelik aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur. ..."*

3. Davacı, bunun üzerine aynı istemle idari yargı yerinde iptal davası açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden rYEcrkB - mcZcEmG - wzM73JI - D3HiKo= ile erişebilirsin

B. İdari Yargıda

4. **Ankara 2. İdare Mahkemesi 17/04/2025 tarih ve E.2025/498, K.2025/552 sayılı kararı** ile, davanın görev yönünden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dosyanın incelenmesinden, davacıya, 06/02/2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli deprem sonrasında kamunun temel ihtiyaçlarını karşılamak için zorunlu olan malların fahiş fiyatlar ile satışa sunularak 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un Ek 1. maddesinin 1. fıkrasına aykırı hareket ettiğinden bahisle Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğünün E-00086405404 sayılı işlemi ile bildirilen 07/02/2023 tarih ve 2023/1 sayılı Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu kararı ile 165.644,00-TL idari para cezası uygulandığı, bunun üzerine anılan işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Olayda, davacı hakkında uygulanan para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu itibarla, Kabahatler Kanunu'nun 3. maddesinde belirtildiği üzere, Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacak olması nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin 1. fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.*
>
> *Nitekim; Ankara Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesinin 16/11/2022 tarihli E.2022/2554, K.2022/4903 ve 10/03/2023 tarih ve E.2023/55, K.2023/1398 sayılı kararı da bu yöndedir. ..."*

5. Davacının olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemli dilekçesi üzerine, Ankara 2. İdare Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 6585 sayılı Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un *"Ceza hükümleri"* başlıklı 18. maddesinin 1. fıkrasının (k) bendi ile 4. fıkrası şöyledir:

> *"(1) Bu Kanunun;*
>
> *...*
>
> *k) (Ek:16/4/2020-7244/13 md.) (Değişik:23/5/2024-7511/21 md.) Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere her bir aykırılık için yüz bin Türk lirasından bir milyon Türk lirasına kadar; ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere ise her bir aykırılık için bir milyon Türk lirasından on iki milyon Türk lirasına kadar,*
>
> *idari para cezası verilir.*
>
> *...*
>
> *(4) (Değişik:16/4/2020-7244/13 md.) Bu maddenin birinci fıkrasının (k) bendinde öngörülen idari para cezalarını uygulama yetkisi Haksız Fiyat Değerlendirme Kuruluna, bu maddede öngörülen diğer idari para cezalarını uygulama yetkisi ise Bakanlığa aittir. Bakanlığa ait olan idari para cezası uygulama yetkisi taşra birimlerine devredilebilir.*
>
> *..."*

7. 6585 sayılı Kanun'un *"Fahiş fiyat artışı, stokçuluk ve Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu"* başlıklı Ek 1. maddesi şöyledir:

> *"(Ek:16/4/2020-7244/14 md.)*
>
> *(1) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından bir mal veya hizmetin satış fiyatında*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden rYEcrkB - mcZcEmG - wzM73JI - D3HiKo= ile erişebilirsin

fahiş artış yapılamaz.

(2) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmeler tarafından piyasada darlık yaratıcı, piyasa dengesini ve serbest rekabeti bozucu faaliyetler ile tüketicinin mallara ulaşmasını engelleyici faaliyetlerde bulunulamaz.

(3) Üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamalarına yönelik gerektiğinde denetim ve incelemelerde bulunarak idari para cezası uygulamak ve her türlü tedbiri almak amacıyla Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu oluşturulur. Başkanlığı, İç Ticaret Genel Müdürü tarafından yürütülen Kurul;

a) Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürü,

b) Esnaf, Sanatkârlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürü,

c) Adalet Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından görevlendirilen birer Genel Müdür,

ç) İlgili İç Ticaret Genel Müdür Yardımcısı,

d) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Türkiye Esnaf ve Sanatkârları Konfederasyonu tarafından görevlendirilen birer üye,

e) Üretici ve tüketici örgütleri ile perakende sektörünü temsilen birer üye,

olmak üzere on üç üyeden oluşur.

(4) Kurul ihtiyaç halinde Başkanın çağrısı üzerine; Başkan dâhil en az yedi üye ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır. Oyların eşit olması halinde Başkanın oy kullandığı tarafın çoğunluğu sağladığı kabul edilir. Kurulun kararları Bakanlıkça uygulanır.

(5) Kurulun sekretarya hizmetleri İç Ticaret Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

(6) Kurulun oluşumu, görevleri, çalışma usul ve esasları, sekretarya hizmetleri ve Kurula ilişkin diğer hususlar yönetmelik ile belirlenir."

8. 28/05/2020 tarihli ve 31138 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu Yönetmeliği'nin *"Denetim ve ceza hükümleri"* başlıklı 15. maddesi şöyledir:

"(1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanmasında oluşan tereddütleri gidermeye, ortaya çıkan sorunlar ve şikâyetlerle ilgili olarak üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerde denetim yapmaya, ilgili kişi, kurum ve kuruluşlardan her türlü bilgi ve belgeyi talep etmeye yetkilidir. Bakanlık bu yetkisini il müdürlükleri aracılığıyla da kullanabilir.

(2) Denetim yetkisinin il müdürlüğünce kullanılması durumunda, Kurulda üyesi bulunan Bakanlıkların taşra birimlerinde çalışan personel de denetime katılabilir.

(3) Yetkili idareler, Bakanlığın talebi üzerine üretici, tedarikçi ve perakende işletmelerin fahiş fiyat artışı ve stokçuluk uygulamaları hakkında ön inceleme mahiyetinde denetim yapmakla görevlidir. Bu fıkra kapsamında yapılan denetimin sonuçları Bakanlığa derhal bildirilir.

(4) (Değişik:RG-18/2/2022-31754) Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarına aykırı hareket edenlere Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (Değişik ibare:RG-15/3/2023-32133) (k) bendinde öngörülen idari para cezaları Kurul tarafından verilir.

(5) (Değişik:RG-15/3/2023-32133) İdari para cezalarının uygulanmasında Kurul tarafından ceza tutarı belirlenirken, işlenen kabahatin haksızlık içeriği, tekrarı ve sayısı, kabahat dolayısıyla elde edilen menfaatin ve neden olunan zararın büyüklüğü ile failin kusuru ve ekonomik durumu gibi hususlar dikkate alınır.

(6) (Ek:RG-15/3/2023-32133) İdari para cezalarının verilmesini gerektirir aykırılığın bir takvim yılı içinde tekrarı hâlinde, her bir tekrar için bir önceki cezanın iki katı idari para cezası uygulanır.."

9. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"*(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)*

(1) Bu Kanun'un;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden rYEcrkB - mcZcEmG - wzM73JI - D3HiKo= ile erişebilirsin

gerektiren bütün fiiller hakkında,
uygulanır."

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.
(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

12. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:
a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,
b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları
c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.
..."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

13. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Eyüp SARICALAR, Bayram ŞEN, Döndü Deniz BİLİR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Recep KILIÇ katılımlarıyla yapılan 24/11/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

14. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden rYEcrkB - mcZcEmG - wzM73JI - D3HiKo= ile erişebilirsin

15. Dava, internet ortamında satışa sunulan bazı ürünlerde deprem felaketi sonrasında haksız fiyat artışı yapıldığından bahisle Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu kararına istinaden 6585 sayılı Kanun ve ilgili Yönetmelik hükümleri uyarınca davacı hakkında verilen idari para cezasının iptali istemiyle açılmıştır.

16. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

17. Olayda, uygulanan idari para cezasının 6585 sayılı Kanun ve anılan Yönetmelik hükümleri uyarınca, Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulunca verildiği ve 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 6585 sayılı Kanun'da bu Kanun uyarınca verilen idari para cezasına itiraz konusunda yargı yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği anlaşılmıştır.

18. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin 1. fıkrası uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Bucak Sulh Ceza Hâkimliğinin 27/11/2024 tarih ve D.İş No.2024/1742 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Bucak Sulh Ceza Hâkimliğinin 27/11/2024 tarih ve D.İş No.2024/1742 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

24/11/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KARAR VERİLDİ.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Eyüp	Bayram	Döndü Deniz
YAŞAR	SARICALAR	ŞEN	BİLİR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Recep
ARSLAN	BALLI	KILIÇ

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden rYEcrkB - mcZcEmG - wzM73JI - D3HiKo= ile erişebilirsin